

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoCsp/13/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2324200232
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2324200232.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľa: A. B., nar. X.X.XXXX, adresa C., D. E. XXX/XX, zastúpeného advokátskou kanceláriou: WEBBER LEGAL, s.r.o., so sídlom Prešov, Duchnovičovo námestie 1, IČO: 50 680 552, proti odporcom: 1. PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kubáňho 16, IČO: 47 233 516, 2. WEGU SLOVAKIA, s.r.o., so sídlom Sereď, Nový Majer 4782, IČO: 35 792 752, o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie odporcu 1 proti uzneseniu Okresného súdu Galanta č.k. 26Csp/10/2024-23 zo dňa 13.2.2024, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Navrhovateľovi **p r i z n á v a** voči odporcovi 1 nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením prvoinštančný súd v celom rozsahu vyhovel návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, keď vo výroku rozhodol nasledovne:

I. Odporca 1/ je povinný zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy a iných príjmov navrhovateľa v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere označenou ako Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/ Zmluva o revolvingovom úvere č. 8100016900, uzatvorenou medzi navrhovateľom a odporcom 1/ dňa 27.11.2008.

II. Odporca 2/ je povinný zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy a iných príjmov navrhovateľa podľa dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov dlžníka, obsiahnutej v bode 7 zmluvy o spotrebiteľskom úvere označenej ako Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/ Zmluva o revolvingovom úvere č. 8100016900, uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom 1/ dňa 27.11.2008.

III. Navrhovateľ má voči odporcovi 1/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

IV. Súd navrhovateľovi náhradu trov konania voči odporcovi 2/ nepriznáva.

V. Odporca 1/ si môže voči navrhovateľovi uplatniť právo na zaplatenie nárokov zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8100016900 žalobou podanou proti navrhovateľovi.

VI. Odporca 2/ si môže voči navrhovateľovi uplatniť právo na zaplatenie nárokov z náhrady škody žalobou podanou proti navrhovateľovi.

2. Rozhodnutie prvoinštančný súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 324 os. 1, § 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, 2, § 336 ods. 1 a § 337 ods. 1 a 2 CSP (zák. č. 160/2015 Z.z. – Civilný sporový poriadok, v texte aj len CSP).

3. Z navrhovateľom predložených listín mal prvoinštančný súd za osvedčenú existenciu potreby úpravy vzťahov strán sporu za účelom zabránenia vzniku škody na strane žalobcu. Navrhovateľ ako spotrebiteľ s odporcom 1/ ako veriteľom dňa 27.11.2008 uzatvoril Dohodu o zrážkach zo mzdy ako čiastkové zmluvné dojednanie obsiahnuté v bode 7. Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8100016900, ktorá slúžila na zabezpečenie pohľadávky vzniknutej zo zmluvy o revolvingovom úvere. Navrhovateľ čo do prijateľnosti

a platnosti spochybnil viaceré zmluvné podmienky ako zmluvy o revolvingovom úvere, tak i predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, vychádzajúc z obsahu listinných dôkazných prostriedkov nasvedčujúcich tomu, že bez ohľadu na realizáciu platobných povinností žalobcom ako dlžníkom, je nárok žalovaného 1 na zaplatenie už premlčaný a niet zákonného dôvodu realizovať zrážky zo mzdy žalobcu. V prípade pretrvania realizácie zrážok zo mzdy navrhovateľa za konštatovaného stavu zároveň môže dôjsť k vzniku škody v majetkovej sfére navrhovateľa, na základe čoho možno konštatovať, že (aj) zákonný predpoklad v podobe hrozacej ujmy na právach navrhovateľa neodkladného opatrenia je naplnený.

4. Zmluva o revolvingovom úvere bola uzatvorená dňa 27.11.2008, jej predmetom bolo poskytnutie revolvingového úveru s limitom vo výške 50000 SKK s počtom splátok 48 (t.j. 4 roky) pri splatnosti 20. deň v mesiaci, s konečnou splatnosťou ku dňu 20.11.2012.

5. Odporca 1/ sa žiadosťou z 25.10.2023 domáha uspokojenia pohľadávky vo výške 9606,29 eur k 15.08.2020, pričom vychádzajúc zo znenia relevantnej legálnej úpravy premlčacej doby obsiahnutej v ust. § 101 resp. § 103 OZ sa javí byť námietka premlčania navrhovateľom vznesená dôvodne. S poukazom na ust. § 54a OZ premlčanú pohľadávku zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať, pričom konanie odporcu 1 spočívajúce v realizácii práva z Dohody o zrážkach zo mzdy po zrejmom uplynutí premlčacej doby, je v rozpore s ust. § 54a OZ.

6. V neposlednom rade prvoinštančný súd skonštatoval, že čiastkové dojednanie označené ako Dohoda o zrážkach zo mzdy... zahrnuté v bode 7. Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8100016900 nemožno považovať za dojednanie platné vzhľadom na zjavnú absenciu podstatnej náležitosti daného typu dohody podmieňujúcej jej platnosť v podobe špecifikácie výšky zrážok zo mzdy a konkretizácie platiteľa mzdy. Dohoda totiž obligatórne musí obsahovať označenie veriteľa, dlžníka, platiteľa mzdy, označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide, ako aj výšku dohodnutých zrážok (§ 551 ods. 1 OZ).

7. Pasívna vecná legitímácia odporcu 2 je popri odporcovi 1 ako veriteľovi navrhovateľa zo spotrebiteľskej zmluvy daná ust. § 551 OZ. Veriteľ totiž nadobúda voči platiteľovi mzdy právo na výplatu zrážok okamihom, keď mu bola predložená dohoda o zrážkach zo mzdy. Týmto okamihom platiteľovi mzdy vzniká zo zákona povinnosť vykonávať zrážky zo mzdy dlžníka a poukazovať ich veriteľovi dovtedy, kým nebude pohľadávka uspokojená (v opačnom prípade veriteľovi vzniká nárok na náhradu škody voči platiteľovi mzdy, ak sú splnené aj ostatné podmienky na uplatnenie nároku podľa § 420 ods. 1) OZ. Zákon evidentne viaže trvanie realizácie zrážok zo mzdy platiteľom mzdy na relevantný úkon realizovaný výlučne veriteľom (odporcom 1). S prihliadnutím na neviazanosť platiteľa mzdy uznesením, ktorým by súd uložil povinnosť zdržania sa vykonávania zrážok zo mzdy a iných príjmov navrhovateľa podľa dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov dlžníka, obsiahnutej v bode 7 zmluvy o spotrebiteľskom úvere výlučne veriteľovi (odporcovi 1) vychádzajúc zo znenia ust. § 228 ods. 1 CSP v spojitosti s ust. § 234 ods. 2 CSP, mohla by nastať nutnosť realizácie rozhodnutia formou exekúcie (v prípade absencie dobrovoľného plnenia povinnosti rozhodnutím odporcovi 1 uloženou), čo by mohlo viesť k zhoršeniu postavenia navrhovateľa a k ujme v jeho majetkovej sfére.

8. O náhrade trov konania medzi navrhovateľom a odporcom 1 rozhodol prvoinštančný súd podľa ust. § 255 ods. 1, 2 CSP, ako procesne plne úspešnému súd navrhovateľovi voči odporcovi 1 priznal náhradu trov konania v plnej miere. O náhrade trov konania medzi navrhovateľom a odporcom 2 súd rozhodol podľa ust. § 257 CSP, pričom za dôvod hodný osobitného zreteľa považoval skutočnosť, že odporca 2 je v uvedenom procesnom postavení popri veriteľovi ako odporcovi 1 len v dôsledku účinnej zákonnej úpravy inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy podľa ust. § 551 OZ. K dôvodnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia z vlastnej vôle neprispel, keďže realizácia výkonu zrážok zo mzdy je jeho zákonnou povinnosťou (po naplnení hmotnoprávneho predpokladu podľa § 551 ods. 2 OZ v podobe predloženia dohody), nepredstavuje pre neho žiaden profit ani škodu, v dôsledku čoho podľa názoru súdu nemožno mu spravodlivo uložiť povinnosť náhrady trov konania podľa miery jeho procesného úspechu.

9. Proti tomuto uzneseniu v celom jeho rozsahu, z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP, podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie odporcu 1, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne, eventuálne tak, že povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy uloží odporcovi ohľadne zrážok zo

mzdy po tom, ako dôjde k uhradeniu sumy 778,11 eur, pričom si zároveň uplatnil vyčíslenú náhradu trov odvolacieho konania.

10. Ako prvé odvolateľ namietal, že neboli preukázané, ani splnené zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, keď súd môže nariadiť neodkladné opatrenie iba z dvoch dôvodov a to, že existuje potreba bezodkladnej úpravy pomerov alebo že existuje obava, že exekúcia bude ohrozená. Podľa odvolateľa navrhovateľ nepreukázal žiadne dôvody, ktoré by preukazovali potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Navrhovateľ prijal od žalovaného sumu 1.659,70 eur ako úver a uhradil sumu 881,59 eur, neuhradil teda minimálne 778,11 eur istiny. Uhradenie tejto sumy nemôže predstavovať skutočnosť, ktorá by mala odôvodniť obavu vyžadujúcu rozhodnutie súdu o tom, aby sa ďalší výkon zrážok zo mzdy realizoval. Na strane navrhovateľa vrátením sumy 1.659,70 eur nedôjde k žiadnej škode, ani k protiprávnemu stavu, ale k splneniu zákonnej povinnosti. Súd preto nesprávne vyhodnotil základné podmienky neodkladnej úpravy pomerov, pretože o povinnosti doplatiť ešte čiastku 778,11 eur nejedná rozumná pochybnosť a vrátenie tejto sumy nepredstavuje žiadnu ujmu na strane navrhovateľa, ani ohrozenie jeho majetkového postavenia. Súd prvej inštancie preto nemal vyhovieť návrhu v celom rozsahu. Napádané uznesenie nedáva odpoveď na to, aká ujma by vznikla výkonom zrážok zo mzdy mesačne v súhrne najviac 778,11 eur ak by boli realizované. Navrhovateľ pritom sám podaným návrhom neosvedčil, ani netvrdil existenciu dôvodov, ktoré by preukazovali potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, neosvedčil existenciu takých okolností v aktuálnom čase, ktoré by osvedčovali zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia a neosvedčil existenciu žiadnej hrozacej ujmy v rozsahu minimálne 778,11 eur.

11. Odvolateľ ďalej tvrdil, že súd prvej inštancie pochybil aj pokiaľ ide o jeho závery o premlčaní a porušení § 54a Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ u odporcu nikdy nevzniesol, ani neuplatnil námietku premlčania, tzn. že odporca by neporušil žiadny právny predpis predložením dohody o zrážkach zo mzdy. Podľa dôvodovej správy k § 54a Občianskeho zákonníka za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Žiadne mimosúdne vymáhanie nie je uvedeným ustanovením riešené. Zákonodarcu sám vymedzil v dôvodovej správe význam pojmu vymáhanie v súlade s ustáleným a dlhoročným chápaním tohto pojmu. Súd teda z tohto pohľadu dospel k nesprávnej závere. Na premlčanie by súd mohol prihliadať len vtedy, ak by navrhovateľ tvrdil, že preukázal, že u odporcu namietal premlčanie pohľadávky veriteľa v dôsledku toho sa stalo sporným natoľko, že je potrebné nariadiť neodkladné opatrenie. Táto skutočnosť nebola v konaní ani tvrdená, ani preukázaná.

12. Navrhovateľ, ani odporca 2 odvolanie nepodali.

13. Navrhovateľ predložil písomné vyjadrenie k doručenému odvolaniu odporcu 1, ktorým navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne v celom rozsahu potvrdil a navrhovateľovi priznal voči odporcovi 1 nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

14. Vo vyjadrení navrhovateľ uviedol, že odporca 1 mu poskytol úver vo výške 50.000,- Sk, t.j. 1.659,70 eur, odporca 1 však vyzval odporcu 2, aby zo mzdy navrhovateľa vykonal zrážky a to až do sumy 9.606,29 eur a to aj napriek tomu, že zmluva je z roku 2008 a termín konečnej splatnosti bol stanovený na 20.11.2012. Odporca 1 sa teraz snaží odvolací súd presvedčiť, že on si nárokuje iba sumu 778,11 eur, čo však nezodpovedá predloženým dôkazom. Odporca 2 vymáha od navrhovateľa sumu niekoľkonásobne vyššiu ako sám poskytol a to všetko napriek tomu, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a je teda neplatná, samotná zmluva je hrubom rozpore s platnou právnou úpravou na ochranu spotrebiteľov, že dohoda o odpláte tak ako je uvedená v zmluve je neplatná, že poskytnutý úver je postihnutý vadou bezúročnosti a bezpoplatkovosti a že pohľadávka je premlčaná, ako to navrhovateľ podrobne rozobral v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Zo strany odporcu 1 pritom nedošlo k popretiu tvrdených skutočností a námietok navrhovateľa, preto je nutné ich považovať za nesporné. Odporca 1 len neurčito namietal, že údajne neboli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, ale nijakým spôsobom sa nevysporiadal s relevantnými tvrdeniami a dôkazmi navrhovateľa, ktoré preukazujú dôvodnosť a naliehavosť podaného návrhu. Rovnako relevantnou je aj námietka premlčania, čo si odporca 1 uvedomuje a preto zvolil formu zrážok zo mzdy, lebo vedel, že ak by si nárok uplatňoval súdnou cestou, bol by v dôsledku jeho premlčania neúspešný. Ak by sa prijala argumentácia odporcu 1 v otázke premlčania, na základe takejto dohody o zrážkach zo mzdy by sa mohli veritelia domôcť svojich nárokov kedykoľvek bez časového obmedzenia

a bez súdnej kontroly, čo by malo dopad nielen na princíp právnej istoty, došlo by tým k enormnému nárastu dlžnej sumy skrz úroky, čo je aj daný prípad. Je neprípustné, aby sa veritelia takouto formou mohli neoprávnene obohacovať na úkor dlžníkov, kedy by si svoje nároky neuplatnili riadne a včas na súde, ale počkali by niekoľko rokov, čím by došlo k značnému navýšeniu dlžnej sumy a následne by si nárok uplatňovali formou zrážok zo mzdy. Takýto postup predstavuje zjavné zneužitie práva, ktoré nemôže požívať právnu ochranu. Za bezdôvodnú považuje navrhovateľ námietku odvolateľa, že si voči nemu neuplatnil námietku premlčania. Navrhovateľ nemal dôvod takto postupovať, nakoľko odporca 1 si voči nemu svoj údajný nárok neuplatnil v súdnom, ani inom konaní, ale rovno zaslal dohodu o zrážkach zo mzdy zamestnávateľovi navrhovateľa. Následne navrhovateľ poukázal na závery NS SR vo veci 6MCdo 9/2012 a ÚS SR vo veci III.ÚS 513/2015, z ktorých zdôraznil, že nerešpektovanie princípu „ignorantia iuris non excusat“ v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Navrhovateľovi nemôže byť na ťarchu, že odporca 1 tvrdený nárok neuplatnil riadne a včas na súde, ale ani u navrhovateľa v priebehu dlhých rokov a následne sa snažil domôcť nároku formou zrážok zo mzdy. Okresný súd jednoznačne správne a právne posúdil túto otázku, keď považoval samotnú dohodu o zrážkach zo mzdy za neplatnú a rovnako uplatnený nárok žalovaného 1 za premlčaný. Už tieto dve skutočnosti svedčia tomu, že je potreba neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami práve formou neodkladného opatrenia.

15. Odporca 1 vo svojej replike nadväzujúc na vyjadrenie navrhovateľa k jeho odvolaniu uviedol, že v celom rozsahu trvá na podanom odvolaní.

16. V prvej časti vyjadrenia sa vyjadril k dohode o zrážkach zo mzdy ako neprijateľnej zmluvnej podmienke. Popiera tvrdenie navrhovateľa, že „dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.“ Odporuje tomu fakt, že v rámci pro-spotrebiteľskej ochrany a príslušnej právnej úpravy je dohoda o zrážkach zo mzdy stále upravená ako prípustný prostriedok zabezpečenia a úhrady záväzkov spotrebiteľa zo spotrebiteľskej zmluvy. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého uznesenia nikde nekonštatuje, že by dohodu o zrážkach zo mzdy považoval za neprijateľnú podmienku. Odporca 1 po vymenovaní zákonných predpokladov pre záver o neprijateľnej zmluvnej podmienke uviedol, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je taká podmienka, ktorá v rozpore so zákonom alebo mimo zákonnej úpravy vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Následne odporca 1 poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 1845/11. Zdôraznil, že za neprijateľnú podmienku sa podľa rozhodovacej praxe Súdneho dvora EÚ nepovažuje také ustanovenie, ktoré preberá obsah právnej normy (zákon). Dohoda o zrážkach bola a stále aj je zákonom upravený spôsob zabezpečenia pohľadávky. Tým je logicky dané, že táto forma zabezpečenia a jej realizácia nemôže spôsobovať protiprávnu nerovnováhu v právach a povinnostiach, keďže ide o zabezpečenie, ktoré zákon predpokladá.

17. V ďalšej časti vyjadrenia odvolateľ poukázal na to, že navrhovateľ neuplatnil ani súdne ani mimosúdne námietku premlčania. OZ výslovne uvádza, že úhrada premlčaného dlhu nie je bezdôvodným obohatením (teda nie je protiprávnou skutočnosťou) a rovnako OZ pre mimosúdne zrážky zo mzdy neuvádza žiadne pravidlo alebo zákaz. Je preto v rozpore so zákonom také tvrdenie navrhovateľa, že „by sa na základe takejto dohody o zrážkach zo mzdy mohli veritelia domôcť svojich nárokov kedykoľvek bez časového obmedzenia a bez súdnej kontroly.“ Dlžník má právo namietať premlčanie priamo u veriteľa, pričom práve po takejto námietke je už veriteľ (na ktorého sa vzťahuje osobná a vecná pôsobnosť zákona č. 250/2007 Z.z.) povinný námietku akceptovať, ak je dôvodná – inak by porušil daný zákon. Odvolateľ popiera tvrdenie, že „samotná zmluva je v hrubom rozpore“ s platnou úpravou, nie je zrejmé, s akou. Rovnako nie je zrejmé, v čom má byť dohoda o odplate neplatná. Je tiež nepravdivé tvrdenie o bezúročnosti úveru. Pri tomto argumente nie je zrejmé, na základe čoho by potom uvedené tvrdenie malo mať za následok zánik povinnosti vrátiť ešte sumu 778,11 Eur. V ostatnom v podstate zopakoval argumentáciu zo svojho odvolania.

18. Ďalšie podania v odvolacom konaní strany do spisu nedoručili.

19. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku – ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom

– stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d/, e/, f/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), po preskúmaní napadnutého rozhodnutia v intenciách podaného odvolania dospel k záveru, že odvolaniu odporcu 1 nie je možné priznať úspech, v dôsledku čoho boli splnené podmienky, aby bolo napadnuté uznesenie odvolacím súdom potvrdené (§ 387 CSP).

20. Predmetom konania je rozhodovanie o návrhu navrhovateľa na uloženie odporcovi 1, jeho veriteľovi na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8100016900 uzavretej medzi stranami dňa 27.11.2008, zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy a iných príjmov a zároveň uloženie povinnosti odporcovi 2, aktuálnemu zamestnávateľovi navrhovateľa, zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy a iných príjmov navrhovateľa podľa dohody o zrážkach zo mzdy obsiahnutej v bode 7 predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Prvoinštančný súd za použitia odôvodnenia popísaného vyššie návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovel.

21. Predmetom odvolacieho konania, v rámci ktorého, ako bolo uvedené vyššie, je odvolací súd viazaný nielen rozsahom, ale aj uplatnenými odvolacími dôvodmi, bolo posúdiť, či boli naplnené odvolaním dotknuté zákonné podmienky pre nariadenie daného neodkladného opatrenia. Odvolateľ pritom nenapáda záver súdu prvej inštancie o neplatnosti predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy pre absenciu náležitostí (ods. 36 odôvodnenia preskúmaného uznesenia).

22. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

23. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Podľa ods. 2 písm. d), neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

24. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ods. 2 pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie, ods. 3 ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

25. Podľa § 330 ods. 2 CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

26. Podľa § 337 ods. 1 CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje, ods. 2 súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Konanie vo veci samej sa môže týkať aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia, ods. 3 súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel. Ustanovenie § 335 platí primerane.

27. Neodkladným opatrením sa sleduje procesná ochrana porušeného alebo ohrozeného práva do doby využitia procesných mechanizmov, slúžiacich na realizáciu práva na súdnu ochranu, bez ďalšieho porušovania alebo ohrozovania práva, o ochranu ktorého navrhovateľ žiada. Neodkladné opatrenie má preto slúžiť k zabezpečeniu ochrany ohrozených práv, ak naliehavosť situácie vyžaduje okamžitý zásah

súdu. Nepriznáva sa ním žiaden nárok a pri jeho nariadovaní prevláda záujem na rýchlosti rozhodnutia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení.

28. Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej úpravy pomerov, by bolo právo strany ohrozené. Súd môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch, a to ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Ďalším zákonným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie aspoň základných skutočností potrebných pre záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Z charakteru neodkladného opatrenia pritom vyplýva, že pred jeho nariadením súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie a nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej, pričom pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Dokazovanie v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má povahu osvedčovania. Navrhovateľ neodkladného opatrenia osvedčuje (hodnoverne) dôvodnosť a trvanie chráneného nároku (nároku vo veci samej), ako i potrebu neodkladnej úpravy pomerov.

29. Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

30. Podľa § 37 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný. Právny úkon, ktorého predmetom je plnenie nemožné, je neplatný.

31. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

32. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím inštitútom záväzkového práva. Voči platiteľovi mzdy je účinná, t. j. veriteľ na základe nej nadobúda právo na výplatu zrážok okamihom, keď mu bola predložená. Dohoda o zrážkach zo mzdy zaniká, akonáhle pohľadávka veriteľa je splnená alebo keď dlžník prestane poberať mzdu. Výkon zrážok zo mzdy podľa dohody zmluvných strán o zrážkach zo mzdy môže pozastaviť len súd, ktorý platiteľovi mzdy predbežným opatrením môže uložiť povinnosť nevykonávať zrážky podľa účastníkmi uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy (R 47/1974). Dohoda o zrážkach zo mzdy musí obsahovať okrem iného označenie uspokojovanej pohľadávky a výšku dohodnutých zrážok. V čase uzatvárania dohody musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak je dohoda neurčitá a podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, neplatná.

33. Osobitné ustanovenie o ne/prípustnosti zabezpečenia uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy bolo v zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v § 5a zakotvené až s účinnosťou od 1.5.2014, preto s poukazom na zásadu zákazu retroaktivity právnych noriem na danú vec je neaplikovateľné.

34. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok úijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Je dôležité spotrebiteľovi poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, umožní uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie Smernice 93/13/EHS jej účinku (porov. rozsudok C-106/77 Simmenthal).

35. Prvoinštančný súd preskúmaním dohody o zrážkach zo mzdy dospel k správneému záveru, že je v zmysle § 37 OZ neplatná pre neurčitosť a nezrozumiteľnosť. Je totiž nevyhnutné, aby už v čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy bola zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejaviť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Veriteľ vo vzťahu k spotrebiteľovi nie je vo vzťahu nadradenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať aké pohľadávky a v akej výške, ktoré v budúcnosti vzniknú, sa budú realizovať formou zrážky zo mzdy v jeho prospech. Stanovenie len minimálnej výšky zrážky v dohode (vo výške dohodnutej mesačnej splátky) potrebu dojednaní výšky

dohodnutej zrážky nenapĺňa. Text dohody o zrážkach zo mzdy obsiahnutý v bode 7 predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere (č.l. 11) spisu tak, ako je popísaný v bode 4 odôvodnenia preskúmaného uznesenia, nie je určitý a zrozumiteľný najmä preto, že neobsahuje jednoznačnú konkretizáciu uspokojovanej pohľadávky, výšku dohodnutých zrážok ani identifikáciu platiteľa mzdy. Vzhľadom na to predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je neurčitá a potom podľa cit. § 37 ods. 1 OZ neplatná. Neplatná dohoda o zrážkach zo mzdy nemôže byť potom účinným legitímnym podkladom pre vykonávanie zrážok zo mzdy zamestnávateľom.

36. Odvolateľ v podanom odvolaní namieta záver súdu prvej inštancie, že s poukazom na § 54a OZ premlčanú pohľadávku zo spotrebiteľskej zmluvy nebolo možné v danom prípade vymáhať. Nenamieta pritom ale záver súdu prvej inštancie, že predmetná odporcom 1 voči navrhovateľovi uplatňovaná pohľadávka je premlčaná (bod 35 odôvodnenia preskúmaného uznesenia). Tento záver prvoinštančného súdu preto nepodlieha odvolaciemu prieskumu. Odvolací súd sa pritom nestotožňuje s názorom odvolateľa, že ust. § 54a OZ sa vzťahuje výlučne na vymáhanie pohľadávok v súdnom, exekučnom a rozhodcovskom konaní a nie na vymáhanie pohľadávky formou zrážok zo mzdy.

37. V zmysle § 54a OZ premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ust. § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť, možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

38. Hoci dôvodová správa uvádza, že pod vymáhaním premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy podľa citovaného ustanovenia sa rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie, predovšetkým dôvodová správa nepredstavuje záväzný výklad zákonného ustanovenia. Zákonodarca pri tvorbe danej normy v dôvodovej správe nemusel postihnúť všetky možné formy vymáhania práv zo spotrebiteľskej zmluvy a ani z kontextu citovanej vety dôvodovej správy nevyplýva, že by malo ísť o výpočet taxatívny. Pod vymáhaním treba všeobecne rozumieť proces, ktorý nastáva v situácii, keď sa nepodarilo zabezpečiť úhradu pohľadávky včas. Je teda zrejmé, že pod vymáhanie je potrebné zaradiť aj vymáhanie pohľadávky na základe zabezpečovacieho inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy. V opačnom prípade by hrozilo, ako na to správne poukázal navrhovateľ, že na základe dohody o zrážkach zo mzdy by sa veritelia mohli domáhať svojich nárokov kedykoľvek bez časového obmedzenia a bez súdnej ingerencie, pričom by mohli účelovo neobmedzene predlžovať čas, po ktorom by si nároky z dohody o zrážkach zo mzdy uplatnili u zamestnávateľa spotrebiteľa, čím by dochádzalo aj k neúmernému navyšovaniu dlžnej sumy na úkor dlžníka. V danom prípade navrhovateľ vzniesol námietku premlčania v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a preto bolo nerozhodné, že premlčanie nenamietať aj priamo u odporcu 1. V zmysle § 100 ods. 1 veta tretia OZ platí, že ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

39. Keďže s poukazom na vyššie uvedené podľa osvedčeného odporcu 1 realizovaním dohody o zrážkach zo mzdy uplatňuje vo vzťahu k navrhovateľovi jednak premlčaný nárok, na čo bolo nevyhnutné v danom prípade prihliadať a zároveň si nárok uplatňuje na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy, boli splnené základné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia a to dôvodnosť a trvanie chráneného nároku navrhovateľa, ako aj potreba neodkladnej úpravy pomerov, keďže nenariadením daného neodkladného opatrenia súdom by vznikol priestor pre konanie – vymáhanie premlčaného nároku na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy – ktoré by vytvorilo ťažko napravitelný stav a viedlo by k ťažko odstrániteľným následkom na ujmu navrhovateľa – spotrebiteľa, bol teda neplnený princíp opodstatnenosti. Zároveň uloženým obmedzením objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha, čím bol naplnený princíp efektívnosti. Navrhovaným neodkladným opatrením zároveň nebude vytvorený nenávratný stav a jeho právne účinky neobmedzia odporcu 1 neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah, čím bol naplnený i princíp proporcionality a zároveň sledovaný účel nie je možné v danom prípade dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

40. Keďže s poukazom na vyššie uvedené, boli splnené všetky zákonné podmienky pre nariadenie predmetného neodkladného opatrenia, bolo dôvodným, aby prvoinštančný súd návrhu navrhovateľa preskúmaným uznesením v celom rozsahu vyhovel.

41. S poukazom na vyššie uvedené, po vyčerpaní relevantnej odvolacej argumentácie odporcu 1, potom odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, včítane (vzhľadom na spôsob rozhodnutia a odôvodnenie prvoinštančného súdu) správnych výrokov III. a IV. o náhrade trov konania, ako i správnych výrokov V. a VI., odvolacími dôvodmi ani osobitne nenapadnutých, ako vo výrokoch vecne správny, s použitím ust. § 387 CSP, potvrdil.

42. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že procesne plne úspešnému navrhovateľovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému a v odvolaní aktívnemu odporcovi 1. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré v lehote 60 dní od právoplatnosti vydá súdny úradník.

43. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).